

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2015/2007(INI)

27.1.2016

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk v digitalni dobi
(2015/2007(INI))

Pripravljalnica mnenja: Jutta Steinruck

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju evropskega kodeksa najboljše prakse za ženske in informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT), ki ga je leta 2013 izdala Komisija,
 - ob upoštevanju svoje poglobljene analize iz leta 2012 o ženskah v IKT,
 - ob upoštevanju svoje poglobljene analize iz leta 2015 o krepitvi vloge žensk na internetu,
- A. ker je med 2,7 milijona zaposlenimi v sektorju IKT samo 20 % žensk; ker so na vseh ravneh sektorja IKT, zlasti na vodilnih mestih, premalo zastopane;
- B. ker bi z zaposlitvijo več žensk na digitalnem trgu dela po ocenah Komisije na območju EU ustvarili letno rast BDP v višini 9 milijard EUR;
- C. ker je študija o aktivnih ženskah v sektorju IKT pokazala, da bo v Evropi v tem sektorju do leta 2020 približno 900.000 prostih delovnih mest; ker ta sektor hitro raste in ustvarja približno 120.000 novih delovnih mest na leto;
- D. ker je manjša vključenost žensk in deklic v izobraževanje na področju IKT in kasneje v zaposlovanje na tem področju tudi posledica celovitega prepleta pri oblikovanju spolnih stereotipov, ki se začne že zgodaj v življenju in pri šolanju ter se nadaljuje na poklicni poti;
- E. ker je veliko dejavnikov, zaradi katerih ženske in dekleta niso toliko vključene v šolanje in zaposlovanje na področju IKT, in se ti po državah članicah razlikujejo, kar je odvisno od tega, kako napredne so pri obravnavi vprašanj, kot je ohranjanje stereotipov in segregacija na splošno ter sorazmerno pomanjkanje vzornic v sektorju IKT ter omejena prepoznavnost žensk v tem sektorju, zlasti na vodilnih položajih;
- F. ker sta za sektor IKT značilni vertikalna in horizontalna segregacija, ki sta celo še bolj izraziti kot v številnih drugih sektorjih, pa tudi razkorak med pridobljeno izobrazbo žensk in njihovim položajem v sektorju IKT; ker večina žensk (54 odstotkov), zaposlenih v sektorju IKT, zaseda slabo plačana nizko kvalificirana mesta, le majhen delež (8 odstotkov) pa dela na visokokvalificiranih mestih inženirjev programerske opreme; ker so ženske v tem sektorju preslabo zastopane tudi pri odločanju, le 19,2 odstotka delavcem v sektorju IKT je nadrejena ženska, za razliko od 45,2 odstotka delavcev izven sektorja IKT;
- G. ker je dokazano, da lahko prožno delo ženskam pomaga pri uveljavitvi na trgu dela;
1. poziva Komisijo, države članice in socialne partnerje, naj spodbujajo enakost spolov zlasti v digitalnem gospodarstvu, predstavniških organih in ustanovah za usposabljanje in uravnoteženo zastopnost spolov pri odločanju ter natančno nadzorujejo spremembe in razvoj; poziva države članice, naj spremljajo potrebni napredek ter izmenjujejo najboljšo prakso v državah in med državami članicami; poziva Komisijo, naj posodobi

sedanje podatke o delavkah v sektorju IKT ter oceni ekonomski učinek večjega števila žensk v tem sektorju;

2. odločno podpira prizadevanja, da se poveča delež žensk na vodstvenih položajih v EU; ugotavlja, da bi bilo treba razmisliti o zakonodajnih pobudah, kadar je kateri od spolov strukturno zapostavljen na nekem delovnem mestu in nima možnosti za lastno uresničitev; poudarja, da so podjetja uspešnejša, če imajo v svojih ekipah spolno raznolikost; poudarja, da je treba pri obveznosti kvot vedno upoštevati različne velikosti podjetij in različne razmere po državah članicah;
3. poziva države članice, naj obravnavajo razlike med spoloma v sektorju IKT, tako da poudarjajo poslovno prednost raznolikosti in ustvarijo številnejše in bolj prepričljive spodbude za podjetja in ženske, kot so vzornice in poklicno usmerjanje, da bi tako povečali prepoznavnost žensk; pozdravlja obstoječe pobude Komisije za spodbujanje omrežnih struktur in mentorskih programov, ki spodbujajo vključujoče digitalno prizorišče; poziva Komisijo in države članice, naj deblokirajo direktivo o ženskah v upravnih odborih ter si prizadevajo za bolj uravnoteženo zastopanost spolov med neizvršnimi direktorji v podjetjih, ki kotirajo na borzi, ter njeno področje uporabe razširijo na vse direktorje; poziva države članice, naj uvedejo ukrepe za spodbujanje poklicnega napredovanja žensk na vseh ravneh vodenja v podjetjih s pozitivnimi ukrepi;
4. poziva, naj bodo pri vseh ukrepih na tem področju upravne ovire za podjetja čim manjše; poudarja, da nesorazmerno visoke upravne obremenitve ogrožajo sprejemljivost in lahko povzročijo izgube ali selitve delovnih mest; pozdravlja izvedljive partnerske kompromise socialnih partnerjev v številnih državah članicah z močno tradicijo soodločanja; meni, da je soodločanje zgled najboljše prakse za evropsko gospodarstvo;
5. poudarja, da ima digitalizacija velik učinek na trg dela, saj spreminja dinamiko dela, ustvarja nove zaposlitvene možnosti in bolj prožne delovne pogoje, kot je delo na daljavo, s katerim bi lahko učinkoviteje usklajevali poklicne in zasebne obveznosti žensk in moških;
6. spodbuja države članice, naj po potrebi prilagodijo izobraževalne sisteme, da bi spodbujali poučevanje naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike in zanimanje zanje na splošno zlasti med dijakinjami; poudarja, da je treba uvesti finančno podprte profesure za ženske na področju IKT, ki bi postale vzornice za dekleta in ženske na tem področju;
7. poziva države članice, naj ustvarijo boljše pogoje za zaposlovanje žensk; pri tem poudarja barcelonske cilje in pomen tudi cenovno dostopnega, kakovostnega otroškega varstva pri stopnji zaposlenosti žensk; poudarja, da so enake možnosti za moške in ženske srčika politike za enakost spolov;
8. spodbuja države članice, naj zagotovijo, da v njihovih davčnih sistemih in sistemih socialnih prejemkov ne bo ovir za to, da bi prejemniki drugega dohodka v družini delali ali delali več;
9. poziva Komisijo, naj v primeru uporabe evropskih sredstev za digitalno opismenjevanje žensk stalno in pozorno spremljanja porabo teh sredstev, da se prepreči vsakršna zloraba in omogoči njihova učinkovita uporaba;

10. se zavzema za redno izmenjavo primerov najboljše prakse med vsemi ustreznimi deležniki, vključno s socialnimi partnerji, da bi razpravljali o izvajanju vidika spola v okviru digitalne agende; poziva Komisijo, naj socialno razsežnost, vključno z enakostjo spolov, vključi v digitalno agendo in strategijo za enotni digitalni trg; poziva Komisijo, naj to vprašanje obravnava v pobudi o novem začetku za zaposlene starše v okviru svojega delovnega programa za leto 2016;
11. pozdravlja evropski kodeks najboljše prakse za ženske in IKT ter poziva k njegovemu obširnem in dejanskem izvajanju; pozdravlja ustanovitev evropske „velike koalicije za digitalna delovna mesta“ ter spodbuja sodelujoča podjetja, naj se posebej posvetijo zaposlovanju žensk in enakim poklicnim možnostim zanje; poudarja pomen teh pobud pri odpravljanju pomanjkanja strokovno usposobljene delovne sile v številnih državah članicah;
12. poziva Komisijo in države članice, naj zlasti za ženske opredelijo nove oblike zaposlovanja v digitalni dobi in naj izvedejo ukrepe za najbolj ranljive skupine; poziva Komisijo in države članice, naj ugotovijo, kako zaščititi temeljne pravice delavcev in njihovo socialno varstvo ter se boriti proti prekarnim delovnim pogojem; poudarja, da je treba najti nove oblike socialnega varstva, ki bodo odražale nove oblike dela, pa tudi, da se ženske v okviru novih oblik dela že soočajo z razlikami v socialnem varstvu, ki jih je treba odpraviti in zanje najti ustrezne rešitve;
13. priznava, da ima digitalizacija podjetniški potencial, in poudarja, da je treba zagotoviti potrebno financiranje podjetij v sektorju IKT in digitalnih zagonskih podjetij, zlasti zaradi izboljšanja dostopa do financiranja za podjetnice;
14. poudarja, da še vedno obstajajo razlike v plačah in poklicnem napredovanju med spoloma za ženske, ki so zaposlene v sektorju IKT; poudarja, da se izpodbija načelo enakega plačila za enako delo na enakem delovnem mestu, na podlagi katerega se zagotavljajo pravične in poštene plače, medtem ko je to načelo eden od temeljnih stebrov socialne pravičnosti na trgu delu, ki jo je treba v prvi vrsti zaščititi; poudarja, da se te neenakosti ne smejo zakoreniniti v digitalnem gospodarstvu pri enakosti plačil in poklicnega napredovanja; poudarja, da bodo večja udeležba žensk na trgu dela in s tem povezane naložbe v politike socialnega vključevanja pripomogle k zmanjšanju vrzeli med spoloma; poudarja, da so kolektivna pogajanja pomembna tudi v digitalnem tržnem gospodarstvu, da se ohranijo kakovost in varnost delovnih mest v dobi digitalizacije;
15. ugotavlja, da strukture ne glede na spremembe družbe niso dovolj prilagojene in ženskam ne omogočajo, da bi imele od teh sprememb polno korist;
16. poudarja, da digitalizacija na trgu dela spreminja naravo dela in odnose med delodajalci in delojemalci ter ustvarja nove možnosti in prožnost pri organizaciji dela; poudarja, da te nove možnosti zahtevajo ponovni razmislek in ponovno opredelitev izrazov, kot so kraj in omejitev delovnega časa; poudarja, da bi morale biti pravice delavcev, ki veljajo po delovni zakonodaji držav članic, zagotovljene neodvisno od novih oblik in organizacije dela, ki jih prinaša digitalizacija;
17. pozdravlja številne priložnosti in večjo prožnost, ki jih digitalna doba ponuja zaposlenim in samozaposlenim, tudi možnosti za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, zlasti glede na razmere na trgu dela za starše mladih otrok in

invalidov; poziva Komisijo in države članice, naj ustrezno rešijo sporno vprašanje fleksibilnega dela in varnosti zaposlitve v sektorju IKT, vendar hkrati poudarja nove izzive, povezane z razvojem, in poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo veljala primerna pravila za socialno varnost; se zavzema za pravico delavcev, da se zunaj dogovorjenega delovnega časa „odklopijo“;

18. opozarja, da lahko prožnost, ki jo prinaša digitalizacija, privede tudi do prekarnih oblik zaposlitve; poudarja, da so resno tveganje duševne motnje, povezane z delom, denimo izgorelost, katerih vzrok je nenehna razpoložljivost; zato se zavzema za popolno spoštovanje predpisanega počitka za delavce in poudarja, da je treba spoštovati delovnik v okviru delovnih pogodb s fleksibilnim delovnim časom, s čimer bi ohranili omejeni delovni čas v skladu z delovno zakonodajo v posameznih državah članicah;
19. poudarja, da je treba povpraševanje po novih spretnostih, zlasti na področju IKT, obravnavati s pomočjo usposabljanja ter nadaljnjega izobraževanja, ukrepi na trgu aktivne delovne sile in vseživljenjskega učenja, da bi spodbujali digitalno pismenost in odpravili obstoječe razlike med spoloma ter tako povečali nabor visokokvalificiranih kandidatov; poudarja, da je treba izboljšati digitalno znanje in pismenost, da se ustvarijo pogoji za vstop žensk, ki iz različnih razlogov nimajo tega posebnega znanja, v podjetja za IKT; poudarja, da bi bile ženske pri dostopu do tega sektorja še naprej zapostavljene, če se postopek ne bi ustrezno izvajal; opozarja, da lahko Evropski socialni sklad sodeluje pri financiranju tega usposabljanja.
20. poudarja, da bi morale ženske z omejeno mobilnostjo intenzivneje uporabljati e-učenje za pridobivanje kvalifikacij ter znanj in spretnosti;
21. poudarja potrebo po zgodnjem usvajanju znanj in spretnosti IKT ter poziva države članice, naj zagotovijo spodbujanje deklet k usvajanju znanja na področju IKT na vseh stopnjah izobraževanja; poudarja, da je treba digitalno pismenost po potrebi dodati tradicionalnim tečajem; poudarja, da so nekatere države članice (Nemčija, Španija, Švedska) sprejele ukrepe za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov v poklicih v sektorju IKT, ki so usmerjeni predvsem v spodbujanje študija na omenjenem področju ter poklicnih možnosti za dekleta in ženske od mladih let; poudarja, da mora biti učenje na tem področju dostopno in poziva države članice, naj spodbujajo ženske z različnim ekonomskim položajem k usvajanju znanj in spretnosti s področja IKT v okviru stoodstotno financiranih vajeniških in pripravniških programov;
22. meni, da je večja možnost, da bodo imele ženske nad 55. letom starosti manj digitalnega znanja zaradi pomanjkljivega vseživljenjskega učenja, in da je digitalizacija velika ovira za starejše iskalce zaposlitve z omejenim digitalnim znanjem; poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo vseživljenjsko učenje in usposabljanje ter programe, ki pripravljajo na boljše prilagajanje ali morebitne spremembe karijerne poti zaradi vse večjega povpraševanja po digitalnih kompetencah v številnih sektorjih, zlasti za ženske nad 55. letom starosti, da bi jih obvarovali pred izključitvijo iz trga dela;
23. zato poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi v digitalnem sektorju zaposlili veliko več žensk; poudarja, da je treba okrepiti vlogo žensk in pri zasedanju delovnih mest v celoti izkoristiti njihov potencial in talente ter ženske vključiti v sektor IKT, s čimer bi spodbudili evropsko gospodarstvo in povečali zaposlitvene možnosti žensk; poudarja, da je treba kodiranje, nove medije in tehnologije

vključiti v izobraževalne programe na vseh stopnjah ter da lahko digitalne spretnosti in znanja izboljšajo dostop do trga dela; poudarja pomen stalnega dialoga z družbenimi deležniki za premostitev razlik med spoloma na tem področju.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	25.1.2016
Izid končnega glasovanja	+: 35 -: 8 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Labros Fundulis (Lampros Fountoulis), Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Michaela Šojdrová
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Eleonora Evi, Czesław Hoc, Anneli Jäätteenmäki